

Studiul funcțiilor cu ajutorul derivatelor -2-

$f''(x) > 0 \Rightarrow f$ convexă

$f''(x) < 0 \Rightarrow f$ concavă

Soluțiile ecuației $f''(x) = 0$ în jurul cărora există variație de semn sunt puncte de inflexiune ale lui f .

1. Se consideră funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^x$. Să se arate că funcția f este convexă.

$$f(x) = x^x = e^{x \ln x}$$

$$f'(x) = e^{x \ln x} \cdot (x \ln x)' = e^{x \ln x} \cdot \left(\ln x + x \cdot \frac{1}{x} \right) = e^{x \ln x} \cdot (\ln x + 1)$$

$$f''(x) = \left(e^{x \ln x} \cdot (\ln x + 1) \right)' = e^{x \ln x} \cdot (\ln x + 1) \cdot (\ln x + 1) + e^{x \ln x} \cdot \frac{1}{x} = e^{x \ln x} \cdot \left((\ln x + 1)^2 + \frac{1}{x} \right) > 0$$

$f''(x) > 0, x \in (0, \infty)$ deci f este convexă pe $(0, \infty)$.

2. Să se determine punctele de inflexiune ale graficului funcției $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^{\frac{1}{x}}$.

$$f'(x) = e^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{-1}{x^2} \rightarrow f''(x) = e^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{-1}{x^2} \cdot \frac{-1}{x^2} + e^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{2x}{x^4} = e^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{1+2x}{x^4}$$

$$f''(x) = 0 \rightarrow 2x + 1 = 0 \rightarrow x = -\frac{1}{2} \in \mathbb{R}^*$$

$$e^{\frac{1}{x}} > 0, x^4 > 0, \forall x \in \mathbb{R}^*$$

x	-∞	$-\frac{1}{2}$	0	∞	
$f''(x)$	- - -	0	+ + +	+ + + + + + +	

$A\left(-\frac{1}{2}, e^{-2}\right)$ este punct de inflexiune.

3. Fie funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}}$. Să se arate că funcția f' este strict crescătoare.

$$f'(x) = \left(x^{-\frac{1}{2}} \right)' = -\frac{1}{2}x^{-\frac{3}{2}} \rightarrow f''(x) = -\frac{1}{2} \left(-\frac{3}{2} \right) x^{-\frac{5}{2}} = \frac{3}{4}x^{-\frac{5}{2}} > 0, \forall x \in (0, \infty)$$

$f''(x) > 0 \rightarrow f'$ este strict crescătoare

4. Se consideră funcția $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 + x + 1}{x}$.

Determinați intervalele de convexitate/concavitate ale lui f .

$$f'(x) = \left(\frac{x^2 + x + 1}{x} \right)' = \frac{x^2 - 1}{x^2}$$

$$f''(x) = \left(\frac{x^2 - 1}{x^2} \right)' = \frac{2x}{x^4} = \frac{2}{x^3}$$

x	-∞	0	∞	
$f''(x)$	- - - -	+ + + +		

f este concavă pe $(-\infty, 0)$ și convexă pe $(0, \infty)$.

5. Să se arate că funcția $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (x - 1) \arcsinx$ este convexă.

$$f'(x) = \arcsinx + (x - 1) \frac{1}{\sqrt{1 - x^2}}$$

$$f''(x) = \frac{1}{\sqrt{1 - x^2}} + \frac{1}{\sqrt{1 - x^2}} + (x - 1) \frac{\frac{x}{\sqrt{1 - x^2}}}{(1 - x^2)} = \frac{2}{\sqrt{1 - x^2}} - \frac{x}{(1 + x)\sqrt{1 - x^2}} = \frac{2 + x}{(1 + x)\sqrt{1 - x^2}} > 0$$

→ f convexă, $\forall x \in (-1, 1)$